

„Îți mulțumesc că nu sunt ...”

Omului nu-i place să audă adevărul gol-goluț despre sine. Preferă să rămână la suprafață și se ferește să-și dezvăluie starea interioară, adâncurile inimii sale. Cu alte cuvinte: nu vrea să pară atât de rău în fața lui însuși și a celorlalți. Este, de asemenea, umilitor să auzi că ești un păcătos necurat, *pierdut*, bun de *nimic*. Și totuși, aceasta este starea omului natural înaintea lui Dumnezeu. Oamenii pot judeca altfel și se pot numi unii pe alții amabili, respectabili și chiar evlavioși, dar înaintea lui Dumnezeu toți sunt pierduți. Ei au venit în această lume ca ființe neajutorate, necurate, pierdute fără speranță și de atunci s-au dovedit a fi astfel.

Acesta este adevărul în ceea ce privește pe *toți* oamenii prin natura lor, oricât de ciudat ar părea pentru unii „care se încred în ei înșiși că sunt drepti și îi disprețuiesc pe ceilalți” (Luca 18.9). Au existat astfel de oameni în timpul Domnului Isus, și există și astăzi, da, numărul lor este mare. Domnul, care „îi cunoștea pe toți și nu avea nevoie să-I mărturisească ceva despre om” (Ioan 2.24,25), i-a văzut și le-a făcut cunoscute gândurile lor (Amos 4.13), spunându-le următoarea parabolă:

„Doi oameni s-au suit la templu ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș” (Luca 18.10). Tocmai am vorbit despre diferențele dintre oameni și, într-adevăr, ele există în aparență: unul este bogat, celălalt sărac, unul religios, celălalt necredincios. Dar Dumnezeu nu acordă prea multă atenție acestor diferențe. La fel, fariseul era foarte diferit de vameș din punct de vedere exterior, dar în fața lui Dumnezeu, cei doi bărbați se aflau pe picior de egalitate: „*Doi oameni*” s-au dus la templu, amândoi păcătoși, amândoi pierduți. Desigur, unul era un fariseu pierdut, celălalt un vameș pierdut, dar în ochii lui Dumnezeu nu era nicio diferență. Judecata Lui este: „Nu este nimeni care să facă binele, nici unul măcar”, *toți* au păcătuit.

Ar fi bine să subliniem cu această ocazie că nici în alte privințe nu există nicio diferență. Și pe cât de serios este acest adevăr în primul caz, pe atât de prețios este el în celălalt caz. *Toți* sunt pierduți, dar pentru *toți* s-a arătat bunătatea mântuitoare și dragostea lui Dumnezeu față de oameni: „același Domn al tuturor este bogat față de toți care-L cheamă” (Romani 3.23; 10.12). Pe baza acestor două pasaje, nenumăratele diferențe pe care le fac oamenii pot fi reduse la doar două, poate cu câteva nuanțe, dar care sunt nesemnificative: sunt cei care se încred *în ei înșiși* și cei care se încred *în Hristos*. Scriitorul și cititorul acestor rânduri aparțin, de asemenea, uneia sau alteia dintre aceste două clase, și cu cât mai devreme și mai clar ajunge un om la cunoașterea acestui adevăr, cu atât mai bine pentru el.

Există o trăsătură de caracter care îi caracterizează pe toți oamenii care au încredere în ei înșiși: toți au o concepție foarte unilaterală despre ei înșiși și despre starea lor. Această trăsătură iese în evidență în mod deosebit în imaginea pictată chiar de mâna Maestrului: „Fariseul, stând în picioare, se ruga în sine astfel: «Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni»”. Să observăm bine: „se ruga *în sine*”. O persoană care are încredere în sine nu știe nimic despre comuniunea cu Dumnezeu. Fariseismul nu lasă loc pentru altceva și pentru alții, ci doar pentru propriul eu. Se bazează pe propriile fapte și, prin urmare, pe o presupusă stăpânire de sine.

„Dumnezeule, Îți mulțumesc.” Pentru ce? Poate pentru harul lui Dumnezeu, pentru mâna Lui generoasă, pentru călăuzirea și ocrotirea Lui? Sau pentru bunătatea și îndurarea Lui față de un păcătos nevrednic, mereu rătăcit? Ar fi de înțeles. Dar nu, un fariseu nu știe nimic despre astfel de motive de mulțumire. El spune: „Îți mulțumesc că **eu**”, nu: „Îți mulțumesc că **Tu** ...”. El este plin doar de „eu”. Orice altceva este exclus. Aceasta este într-adevăr un lucru rău. Căci sufletul găsește adevărate motive de mulțumire numai în faptele altuia, în revelațiile lui Dumnezeu, fie

în bunătatea și credincioșia Lui ca și Creator, fie în harul Lui ca Dumnezeu-Mântuitor, care nu dorește moartea păcătosului, ci vrea să-l salveze de moarte și de condamnare. Dar un om care se încrede în sine nu știe nimic despre asta, nu are nevoie și nu caută nimic de acest fel.

Pentru ce mulțumește un fariseu? El spune: „Îți mulțumesc că *nu sunt*”. Ce rugăciune ciudată! El nu mulțumește pentru ceea ce este Dumnezeu și dă Dumnezeu, sau pentru ceea ce este și primește el însuși. El nu se gândește la niciuna dintre aceste două lucruri. Întrebarea „ce *este* el” nu l-a preocupat niciodată. Altfel, nu i-ar fi trecut prin minte să se prezinte în fața lui Dumnezeu cu atâta îngâmfare. Cunoașterea de sine distruge orice încredere în sine. Ce ar putea exista într-un om, în starea, caracterul sau comportamentul său, care să-i ofere un motiv întemeiat să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru asta? El poate crede că totul este în regulă, atâta timp cât se uită doar la ceea ce *nu este*; dar, de îndată ce ajunge să vadă cu adevărat ceea ce *este*, toată dreptatea proprie și îngâmfarea se prăbușesc.

De aceea, constatăm întotdeauna că, atunci când Dumnezeu se ocupă de un suflet, El îi arată ceea ce *este* omul, și nu ceea ce *nu este*. Când gloria DOMNULUI l-a învăluit pe profetul Isaia cu strălucirea ei, nu i-a revelat ceea ce nu era, ci ceea ce era. Profund îngrozit, el exclamă: „Vai de mine! pentru că *sunt* pierdut, pentru că *sunt* un om cu buze necurate”. Compararea cu semenii săi nu l-ar fi dus niciodată la această realizare. „Ochii lui Îl văzuseră pe Împăratul, DOMNUL oștirilor!” (Isaia 6.1-5). La fel s-a întâmplat și cu Iov. Atâta timp cât se compara cu alții, avea multe lucruri lăudabile de spus despre sine; dar de îndată ce ochii lui L-au văzut pe Domnul, *s-a scârbit de sine însuși* (Iov 42.5,6). La fel și Petru: copleșit de gloria Domnului, „a căzut la genunchii lui Isus, spunând: «Doamne, pleacă de la mine, pentru că *sunt un om păcătos*” (Luca 5.8). El nu se gândește să spună: „Îți mulțumesc că nu sunt ca Iacov sau Ioan”. În prezența lui Dumnezeu, un om nu va vorbi niciodată atât de nechibzuit.

La fel, într-o zi, în fața „marelui tron alb”, când „cărțile vor fi deschise”, oamenii vor recunoaște cu groază ceea ce *sunt*, nu ceea ce *nu sunt*. La ce bun să spui: „*Nu sunt* asta, *nu sunt* aia”, dacă în cele din urmă trebuie să răspunzi la întrebarea: „*Ce sunt eu?*” Fiecare om este ceva, și cu acest „ceva” Dumnezeu trebuie să acționeze, fie în *har*, fie în *judecată*. Orice ar fi un om în opinia lui, un lucru este sigur: el nu este ceea ce ar trebui să fie înaintea lui Dumnezeu. Nu există aproape niciun criminal care să nu poată numi un alt criminal pe care îl consideră mai vinovat decât el; dar ce rezultă din asta? Un păcătos pierdut și vinovat are nevoie de mântuire, și nu de o mântuire *parțială* sau de o *speranță* de mântuire, ci de o mântuire deplină, prezentă și eternă. Iar această mântuire este revelată de Evanghelie.

Fariseul nu avea nevoie de o astfel de mântuire. El credea că postul de două ori pe săptămână și zeciuiala din toate câștigurile sale erau o ispășire deplină. Ce înșelăciune, ce amăgire pierzătoare! Și totuși, câte mii și milioane de oameni trăiesc în această stare! O, cititorul meu, eliberează-te de ea! Vezi să te odihnești, și să te odihnești numai și numai în lucrarea împlinită acum nouăsprezece secole pe Golgota, în mântuirea care s-a împlinit acolo odată pentru totdeauna pentru păcătoși!

Să ne îndreptăm acum atenția spre vameș. „Și vameșul, *stând* la distanță.” Acesta era locul pe care îl ocupa cu sinceritate. Simțea că nu avea dreptul să se apropie. „Voi, care odinioară erați *departe*”, citim în Efeseni 2.13. Acest scurt cuvânt descrie starea adevărată a omului, *departe* de Dumnezeu. Întâlnim acest cuvânt în mod repetat în Evanghelia după Luca, cartea harului lui Dumnezeu, care s-a arătat în Hristos. Cei zece leproși, care Îl întâlnesc pe Domnul în capitolul 17, stăteau „*departe*”. Fiul pierdut a plecat într-o țară îndepărtată și, când era încă *departe*, tatăl său l-a văzut (Luca 15.13,20). Și bogatul, când era în chinuri, l-a văzut pe Avraam de *departe*. Ah! În viața sa pe acest pământ, el fusese departe de Dumnezeu, iar acum o prăpastie de netrecut

îl despărțea de binecuvântările cerului. Era departe *pentru totdeauna!* Ce descoperire îngrozitoare!

Vameșul stătea „departe”. El nu se preocupa cu ceea ce *nu era*; el își recunoștea starea reală. „Nu voia nici ochii să și-i ridice spre cer.” Ne putem imagina cum fariseul, cu o privire pioasă, și-a ridicat mâinile presupus curate spre cer. El nu era „ca ceilalți oameni care sunt lacomi, nedrepti, adulterini sau chiar ca acest vameș”. Dacă cineva avea dreptul la recunoaștere din partea cerului, acela era el. Dar vameșul, departe de a se gândi că ar avea vreun drept la cer sau la plăcerea lui Dumnezeu, nici măcar nu îndrăznea să-și îndrepte privirea înspre cer, „ci se bătea în piept”. Era ca și cum ar fi vrut să spună: „Aici, în adâncul sufletului meu, izvorăște sursa tuturor relelor, aici se află rădăcina bolii mele, sediul răului meu profund”. „Se bătea în piept, spunând: «Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!»” (Luca 18.13).

Vameșul a văzut și a simțit *ce era*. Și care a fost consecința? A considerat că postul și zeciuiala erau suficiente pentru starea lui? Puteau ele să-i șteargă păcatele, să-l îndreptățească înaintea lui Dumnezeu? Nu! El știa că era „*departe*” și că trebuia „*adus aproape*”, și că acest lucru se putea întâmpla numai prin harul necondiționat. El nu cunoștea încă sângele prețios al Fiului lui Dumnezeu, care curăță de orice păcat, dar el a apelat la *harul* lui Dumnezeu în lumina sfințeniei lui Dumnezeu, care trebuia să-l mistuie. Numai aici exista și există speranță pentru un păcătos vinovat și condamnat. El este „îndreptățit, fără plată”, prin *harul* lui Dumnezeu, „prin răscumpărarea care este în Hristos Isus, pe care Dumnezeu L-a rânduit *ca ispășire* (sau: *scaun al îndurării*), prin credința în sângele Lui, pentru arătarea dreptății Sale” (Romani 3.24,25),

Aceasta era temelia, pe care vameșul și-a pus piciorul, deși nu știa încă nimic despre Hristos. El nu se gândea nici măcar în cea mai mică măsură că strigătele sale către Dumnezeu ar fi meritorii, așa cum cred atât de mulți oameni în nebunia lor și așa cum se învață în religiile omenești. El și-a pus încrederea numai și numai în harul „care domnește prin dreptate spre viața eternă, prin Isus Hristos, Domnul nostru” (Romani 5.21). Toate acestea le putem citi astăzi în rugăciunea lui scurtă și frumoasă.

Deci rugăciunile sunt totuși plăcute? Cu siguranță că lui Dumnezeu Îi place când păcătosul strigă către El cerând milă, sau când credinciosul se roagă „neîncetat” către El, Tatăl său ceresc. Cuvântul lui Dumnezeu ne îndeamnă să facem ambele feluri de rugăciuni. Dar în aceste rugăciuni nu este nimic meritoriu, la fel cum nu este nimic meritoriu în strigătul de ajutor al unui om care se înecă sau în mulțumirea unui copil pentru un dar primit. Postul, zeciuiala, rugăciunile și altele asemenea pot fi considerate de toți cei care stau pe terenul fariseului ca un calmant, dar ele nu vor potoli niciodată nevoia unei conștiințe trezite. Aceasta are nevoie de *îndreptățirea* de păcatele sale.

Și iată, tocmai asta i se acordă vameșului. „Acesta a coborât acasă *îndreptățit*” (Luca 18.14). Să observăm bine că nu numai că i s-a acordat iertarea, ci s-a dus „îndreptățit” acasă. El a obținut, la fel ca Abel și alții, „mărturia că era drept” (Evrei 11.4).

Nu postul și zeciuiala, nu rugăciunile fierbinți
nu îndepărtează păcatele,
ci numai moartea celui Preaiubit
a deschis calea către inima Tatălui.

Da, numai în sângele prețios al lui Hristos se găsește împăcarea. Toți cei care se refugiază cu credință la acest sânge vor fi „îndreptățiti de toate”, de care ei n-au putut fi îndreptățiti în legea lui Moise (Faptele apostolilor 13.39). Printr-o *singură* jertfă, ei sunt făcuți „desăvârșiți pentru

totdeauna”. „Sfințiți”, „curățiți de conștiința rea”, ei pot acum intra cu îndrăzneală în Sfânta Sfintelor a lui Dumnezeu, pe calea nouă și vie, pe care a creat-o sângele lui Isus (Evrei 10).

„Acesta a coborât acasă îndreptățit, *decât celălalt*.” Asta nu înseamnă: *mai mult* decât celălalt, ca și cum fariseul ar fi fost îndreptățit, chiar dacă într-o măsură mai mică. Nu: *decât* celălalt, sau *față de* celălalt, în *contrast* cu celălalt. Orice îndreptățire este exclusă pe baza propriilor fapte. „Toți cei care se întemeiază pe faptele legii sunt sub blestem”, sunt „lipsiți de Hristos” (Galateni 3.10; 5.4). Acestea sunt cuvinte serioase, care distrug mândria omului. Ele nu lasă *niciun* loc pentru faptele omului, îi iau *orice* laudă. De aceea, Domnul adaugă: „Pentru că oricine se înalță pe sine va fi smerit; și cel care se smerește va fi înălțat” (Luca 18.14).

În încheiere, o scurtă observație practică pentru cititorul credincios care, la fel ca vameșul, a găsit iertarea și îndreptățirea pe baza harului necondiționat. El a învățat că în el nu locuiește nimic bun și că numai prin credința în lucrarea altuia a putut găsi viața și pacea. Și totuși – cât de nedestructibilă este înclinația inimii omenești de a se preocupa cu ceea ce *nu* este, cu ceea ce ar putea să ne pună într-o lumină mai bună în comparație cu ceilalți! – și totuși, *gânduri* și *sentimente* fariseice pot fi atât de ușor prezente în inimile noastre, chiar dacă nu am rosti niciodată *cuvintele* fariseului!

Nu ne-am surprins noi deja făcând comparații în tăcere între noi și frații noștri în credință și apoi considerând că, în opinia noastră, „suntem bine” sau „destul de bine”? Și nu este aceasta o atitudine sau o mentalitate fariseică? Cine se preocupă cu ceea ce el *este* înaintea lui Dumnezeu nu va ajunge ușor în pericolul de a se gândi la ceea ce el *nu este* în comparație cu alții. Nu că ar aproba sau scuza răul sau greșeala, pe care crede că le observă la frații săi. Nicidecum! Dar această preocupare îl va feri de sentimentele de mulțumire de sine sau chiar de îngâmfare și îl va conduce să vadă *binele* în fratele său sau în sora sa, care poate că lui îi lipsește. Și acesta este un rezultat *bun*.